Gusinje
Tourism organisation

TURISTIČKA ORGANIZACIJA GUSINJE

PROGRAM RADA I FINANSIJSKI PLAN ZA 2024. GODINU

GUSINJE, decembar 2023. godine

SADRŽAJ

1. UVOD 5
2. OPŠTE INFORMACIJE O TURISTIČKOJ ORGANIZACIJI GUSINJE 6
2.1 Osnivanje 6
2.2 Djelatnost 7
2.3. Struktura upravljanja i unutrašnja organizacija 9
2.4 Resursi 9
2.4.1 Osnovna sredstva 9
2.5.2 Finansijska sredstva 9
II PLANIRANJE PRIHODA 9
III PLANIRANJE RASHODA 18
1. ADMINISTRATIVNE AKTIVNOSTI 18
2. PODSTICANJE DIVERZIFIKACIJE I INOVACIJE PROIZVODA I UNAPRIJEĐENJE KVALITETA TURISTIČKOG PROIZVODA KROZ EFIKASNO UPRAVLJANJE DESTINACIJOM 19
2.1 Aktivni odmor 20
2.1.1 Skyrunning Prokletije 2024 20
2.1.2 Prokletije Triatlon 2024 21
2.1.3 Biciklistička trka „Osmica“ 22
2.1.4 MTB Biciklistička trka 22
2.1.5 Atletska rekreativna trka „Plav – Gusinje“ 22
2.1.6 Gusinje polumaraton 23
2.1.7 The Last one standing – najizdržljiviji ostaje 23
2.1.8 Climbing festival 23
2.1.9 Gusinje film festival 24
2.1.10 Trka konja 24
2.1.11 Foto/likovna kolonija 24
2.1.12 Rekreativne šetnje 25
2.1.13 Edukacija kroz turizam 25
2.1.14 Uređenje ambijenta za bavljenje rekreativnim penjanjem i trčanjem 26
2.1.15 Projekti valorizacije kulturne baštine 26
2.1.16 Projekti za poboljšanje uslova boravka turista i podizanje nivoa kvaliteta turističke ponude 27
2.2 Kulturni turizam 27
2.2.1 Digitalizacija kulturne baštine Gusinjskog kraja 27

2.2.2 Podrška tradicionalnim kulturnim manifestacijama 28
2.3 Gastro turizam 28
2.3.1 Sajam domaćih proizvoda i tradicionalne hrane „Dobro. Bolje. Domaće“ 28
2.4 Zimski turizam 29
2.4.1 Manifestacija „Zima na Prokletijama“ 29
2.5 Ostalo 29
2.5.1 Povećanje telefonske i internet pokrivenosti teritorije opštine Gusinje 30
2.5.2 Saradnja na polju implementacije donatorskih projekata 30
2.5.3 Opremanje suvenirima i opremom za komercijalnu upotrebu 30
2.5.4 Organizovanje akcija čišćenja 31
3. PODSTICANJE OPORAVKA TURISTIČKOG PROMETA SA AKCENTOM NA PRIORITETNA EMITIVNA TRŽIŠTA 31
3.1 VR 360” panoramske ture 31
3.2 Unaprijeđenje internet stranice TOG i upravljanje internet stranicom 32
3.3 Osmišljavanje i distribucija e-newslettera 32
3.4 Search Engine Optimization i Search advertising aktivnosti 33
3.5 Jačanje prisustva na društvenim medijima 33
3.6 Marketinške kampanje na društvenim medijima 34
3.7 Nagradni konkurs 34
3.8 Dopuna baze foto i video materijala 34
3.9 Izrada novih digitalnih i štampanih multimedijalnih sadržaja 35
3.10 Kreiranje video sadržaja 35
3.11 Sajmovi: učešće na sajmovima, prezentacijama i ostalim nastupima 35
3.12 Studijska putovanja: Organizovanje posjeta studijskih grupa i pojedinaca od značaja za razvoj turizma 36
4. JAČANJE KAPACITETA I STVARANJE KVALITETNE OSNOVE ZA PLANIRANJE AKTIVNOSTI 37
4.1 Ankete i istraživanja 37
4.2 Identifikovanje i dokumentovanje tipičnih objekata i cjelina izvornog graditeljstva 37
4.3 Identifikovanje i dokumentovanje starih zanata, domaće radinosti i tradicionalnog stila života 37
4.4 Organizovanje poslovnih radionica 38
4.5 Unaprijeđenje saradnje sa pravnim i fizičkim licima od značaja za razvoj turizma 38
4.6 Organizovanje obuke stranih jezika za zaposlene u ugostiteljstvu 39
5. SUZBIJANJE SIVE EKONOMIJE 39
5.1 Koordinacija aktivnosti na polju smanjenja sive ekonomije 39

6. PROBLEMI SA KOJIMA SE SUOČAVA TO GUSINJE I RJEŠENJA ZA NJIHOVO PREVAZILAŽENJE 40
7. PROGRAMSKA ŠEMA PLANIRANIH AKTIVNOSTI 41

1. UVOD

Program rada Turističke organizacije Gusinje za 2024. godinu bazira se na zadacima lokalne turističke organizacije Gusinje koji obuhvataju unapređenje opštih uslova boravka turista formiranjem cjelovite turističke ponude, podizanjem kvaliteta turističkih i drugih komplementarnih usluga, te očuvanjem i stvaranjem prepoznatljivog i privlačnog turističkog ambijenta područja opštine Gusinje.

Takođe, putem aktivnosti koje su sastavni dio Programa nastojaće se uticati na razvijanje svijesti o važnosti turizma, kao i o privrednim, društvenim i drugim efektima turizma, o potrebi i važnosti očuvanja i unapređenja svih elemenata turističkog proizvoda određenog područja, a posebno zaštite životne sredine i kulturne baštine, kao i na podsticanje razvoja turističke infrastrukture i pružanje informacija turistima.

Pri izradi Programa rada za 2024. godinu polazi se od sljedećih pretpostavki i dokumenata:

- Programom digitalnog marketinga NTOCG za period 2021. - 2023. godine;
- Strateški marketing plan za turizam u Crnoj Gori 2018 – 2022. godine;
- Strategije razvoja kulturnog turizma Crne Gore do 2023. godine;
- Nacionalna strategija održivog razvoja Crne Gore do 2030. godine i
- Strateški plan razvoja Opštine Gusinje za period 2020 – 2025. godine.

Programa rada TOG za 2024. godine postavljen je na sljedećim ciljevima:

1. Podsticanje diverzifikacije i inovacije proizvoda i unapređenje kvaliteta turističkog proizvoda kroz efikasno upravljanje destinacijom;
2. Podsticanje oporavka turističkog prometa sa akcentom na prioritetna emitivna tržišta;
3. Jačanje kapaciteta turističke privrede i kreiranje kvalitetne osnove za planiranje aktivnosti;
4. Suzbijanje sive ekonomije i
5. Drugim operativnim ciljevima.

2. OPŠTE INFORMACIJE O TURISTIČKOJ ORGANIZACIJI GUSINJE

Tabela 1: Osnovne informacije

NAZIV ORGANIZACIJE	TURISTIČKA ORGANIZACIJA GUSINJE
SKRAĆENI NAZIV	TOG
ADRESA	ČARŠIJSKA BR.62, GUSINJE 84326
OPŠTINA	GUSINJE
MATIČNI BROJ	11036686
ŠIFRA DJELATNOSTI	90
BROJ RAČUNA I NAZIV BANKE	535-17678-07 PRVA BANKA
OBVEZNIK U SISTEMU PDV	DA
WEB SAJT	www.gusinje.travel
EMAIL ADRESA	turizam@opstinagusinje.me
KONTAKT TELEFON	068/837-998

2.1 Osnivanje

Turistička organizacija Gusinje je osnovana na osnovu člana 7 Zakona o turističkim organizacijama ("Službeni list Republike Crne Gore", br. 011/04 od 20.02.2004, 046/07 od 31.07.2007, Službeni list Crne Gore", br. 073/10 od 10.12.2010, 040/11 od 08.08.2011, 045/14 od 24.10.2014, 042/17 od 30.06.2017, 027/19 od 17.05.2019), Odluke o osnivanju lokalne Turističke organizacije Opštine Gusinje („Službeni list Crne Gore – Opštinski propisi", br. 016/17 od 13.04.2017. godine) i Rješenja Ministrarstva održivog razvoja i turizma br. 108-440/14 od 09.05.2018. godine.

2.2 Djelatnost

TOG obavlja poslove unapređenja i promocije turističkog proizvoda u skladu sa strategijom promocije crnogorskog turizma i njegovim posebnim i opštim zadacima.

U zadatke TOG spadaju:

1. unaprjeđenje i promocija izvornih vrijednosti područja opštine za koju je osnovana;
2. stvaranje uslova za aktiviranje turističkih resursa na teritoriji opštine;
3. saradnja sa pravnim licima, fizičkim licima, udruženjima i nevladinim organizacijama
4. koje za predmet poslovanja imaju turističku i ugostiteljsku ili njoj komplementarnu djelatnost u cilju dogovaranja, utvrđivanja i sprovođenja politike razvoja turizma i poboljšanja uslova boravka turista na teritoriji opštine;
5. izrada turističko-propagandnog i drugog informativnog materijala;
6. podsticanje, koordiniranje i organizovanje kulturnih, umjetničkih, zabavnih, privrednih, sportskih i drugih manifestacija, koje doprinose obogaćivanju turističke ponude;
7. pružanje informacija gostima o raspoloživim smještajnim kapacitetima u primarnim i komplementarnim ugostiteljskim objektima, ugostiteljskim objektima za pružanje usluge pripremanja i usluživanja hrane i pića i kapacitetima privatnog smještaja, kulturnim manifestacijama, događajima i drugim servisnim informacijama o turističkim uslugama na teritoriji opštine;
8. pružanje informacija o radnom vremenu zdravstvenih ustanova, banaka, pošte, trgovine i drugih informacija potrebnih za boravak turista;
9. posredovanje i pružanje pomoći prilikom rezervacije i davanje informacija o smještajnim kapacitetima ako u turističkom mjestu za koje je osnovana turistička organizacija ne postoji registrovana turistička agencija;
10. dostavljanje prijave i odjave boravka u skladu sa zakonom;
11. podsticanje aktiviranja područja opštine koja nijesu ili su nedovoljno uključena u turistički promet;
12. podsticanje i organizovanje akcija usmjerenih na zaštitu i očuvanje turističkog prostora, životne sredine i kulturnog nasljeđa;

13. realizovanje programa aktivnosti boravka studijskih grupa i novinara na teritoriji svog djelovanja;
14. vođenje evidencije u cilju kontrole izdavanja i korišćenja smještajnih jedinica u kondo hotelima i vikend stanovima, u saradnji sa organima lokalne uprave i sačinjavanje izvještaja koji najmanje dvomjesečno dostavlja Ministarstvu;
15. organizovanje turističko-informativnih biroa u turističkim mjestima, za koje ocijeni potrebu;
16. prikupljanje i obrada podataka (dnevna, nedjeljna i mjesečna) o turističkom prometu i njihovoj strukturi na području opštine, kao i izrada mjesečnog izvještaja o turističkom prometu za potrebe nadležnog organa za poslove statistike i Nacionalne turističke organizacije;
17. vođenje evidencije o naplati boravišne takse, izletničke, turističke takse i članskog doprinosa;
18. procjena neobuhvaćenog turističkog prometa na nivou opštine u skladu sa metodologijom koju propisuje Ministarstvo;
19. saradnja sa organima opštine u cilju donošenja i sprovođenja lokalnih mjera za poboljšanje uslova boravka turista na teritoriji opštine;
20. saradnja sa lokalnim udruženjima i nevladinim organizacijama iz oblasti turizma i ugostiteljstva i njima komplementarnim djelatnostima;
21. saradnja sa drugim lokalnim turističkim organizacijama u Crnoj Gori;
22. sprovođenje anketa i drugih istraživanja u cilju utvrđivanja ocjene kvaliteta turističkog proizvoda na teritoriji opštine;
23. izrada izvještaja i informacija za potrebe Nacionalne turističke organizacije;
24. dostavljanje godišnjeg plana za unaprjeđenje i razvoj turizma na uvid i odobrenje Nacionalnoj turističkoj organizaciji;
25. obavljanje i drugih poslova u cilju promocije turističkog proizvoda na teritoriji opštine;
26. saradnja sa istim ili sličnim organizacijama van Crne Gore;
27. obavljanje i drugih poslova u cilju promocije turističkog proizvoda na teritoriji opštine.

2.3. Struktura upravljanja i unutrašnja organizacija

Organi turističke Organizacije su:

1. Skupština Organizacije;
2. Izvršni odbor;
3. Nadzorni odbor i
4. Predsjednik Organizacije.

2.4 Resursi

2.4.1 Osnovna sredstva

Osnovna sredstva TOG-a čine: tehnička i kancelarijska oprema kao i multimedjalna arhiva.

2.5.2 Finansijska sredstva

U skladu sa članom 20 Zakona o turističkim organizacijama, sredstva za rad TOG se obezbjeđuju kroz prihode iz sljedećih izvora:

- članskog doprinosa;
- boravišne takse;
- sredstava budžeta opštine Gusinje;
- dobrovoljnih priloga (donacija) i
- i drugih izvora, u skladu sa zakonom.

II PLANIRANJE PRIHODA

Tokom 2023. godine ostvarena je naplata boravišne takse u iznosu od 20.000,00 EUR, što je više od šestostrukog uvećanja u odnosu na 2022. godinu kada je naplaćeno 3.086,00 EUR.

Tabela 2: Struktura prihoda u 2023. godini

PRIHODI	OSTVARENO
1. Prihod od boravišne takse	**19,175.20€**
2. Članski doprinos	**47.41 €**
UKUPNA SREDSTVA	**19,222.61**

Grafik 1: Ostvarena naplata boravišne takse tokom 2023. godine

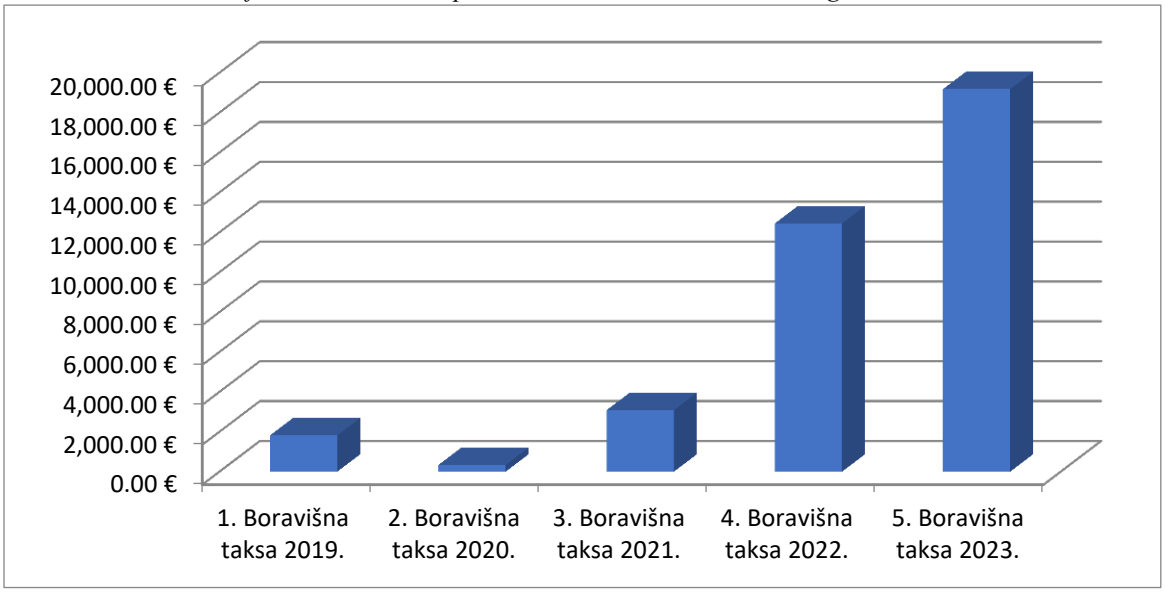

Tabela 3: Platioci boravišne takse

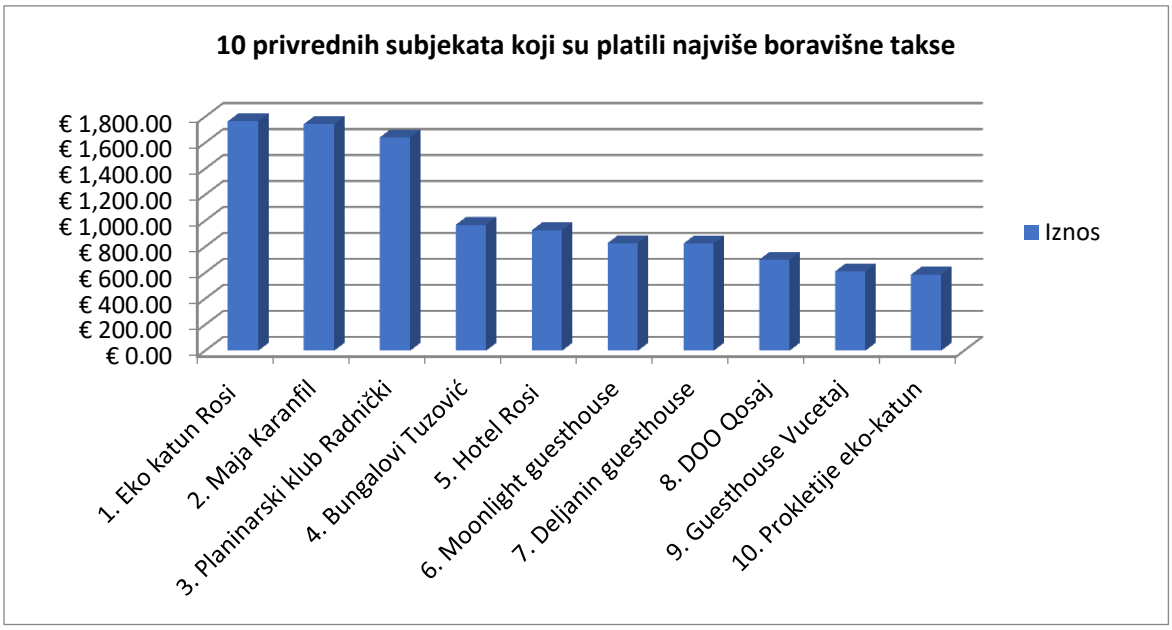
Deset privrednih subjekata koji su platili najviše boravišne takse	**Iznos**
1. Eko katun Rosi	€ 1,766.00
2. Maja Karanfil	€ 1,744.00
3. Planinarski klub Radnički	€ 1,642.00
4. Bungalovi Tuzović	€ 969.00
5. Hotel Rosi	€ 926.00
6. Moonlight guesthouse	€ 828.00
7. Deljanin guesthouse	€ 824.00
8. DOO Qosaj	€ 700.00
9. Guesthouse Vucetaj	€ 610.00
10. Prokletije eko-katun	€ 585.00

Individualno učešće izdavaoca smještaja u prihodima od boravišne takse kreće se u rasponu od 0.4% do 13.6%, što je ilustrovano na sljedećem grafiku. Prateći metodologiju Nacionalne turističke organizacije Crne Gore koja nalaže prikaz platioca boravišne takse, u sljedećoj tabeli i grafiku dat je prikaz istih.

Tabela 4: Prihodi od turizma/putovanja i Namjenski prihodi LTO

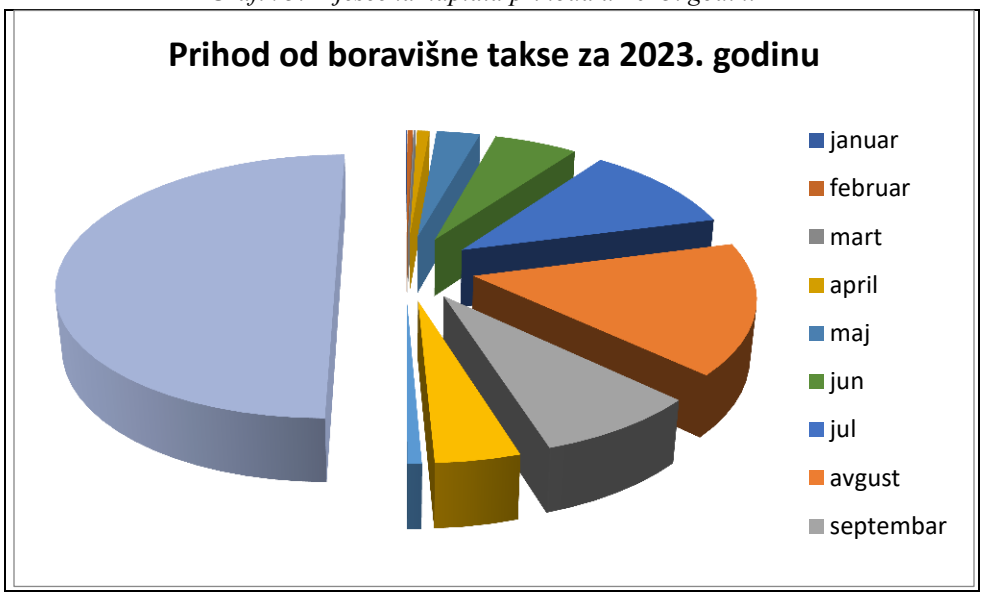
		PRIHODIOD TURIZMA/PUTOVANJA I NAMJENSKI PRIHODI LTO						
Prihod	Prihodi od putovanja/turizma	Indeks prihodi	Prihod od boravišne takse	Indeks boravišna taksa	Prihod od turističke takse	Indeks turistička taksa	Prihod od članskog doprinosa	Indeks članski doprinos
januar			23.53	57.39				
februar			111.51	1115.10				
mart			39.42	40.22				
april			271.16	301.29			47.41	
maj			955.11	770.25				
jun			1830.58	122.36				
jul			3499.32	107.24				
avgust			5141.92	114.52				
septembar			2616.86	181.73				
oktobar			1343.29	132.08				
novembar			223.34	59.56				
decembar								
Ukupno			16056.4					

Grafik 2: Spisak platioca boravišne takse u 2023. godini

Tri mjeseca sa najvećom naplatom boravišne takse su avgust, jul i jun, pri čemu su indexi naplate boravišne takse u poređenju sa prethodnom godinom veći za sve mjesece tokom kojih je vršena njena naplata izuzev januara, februara i maja (tabela 4).

Grafik 3: Mjesečna naplata prihoda u 2023. godini

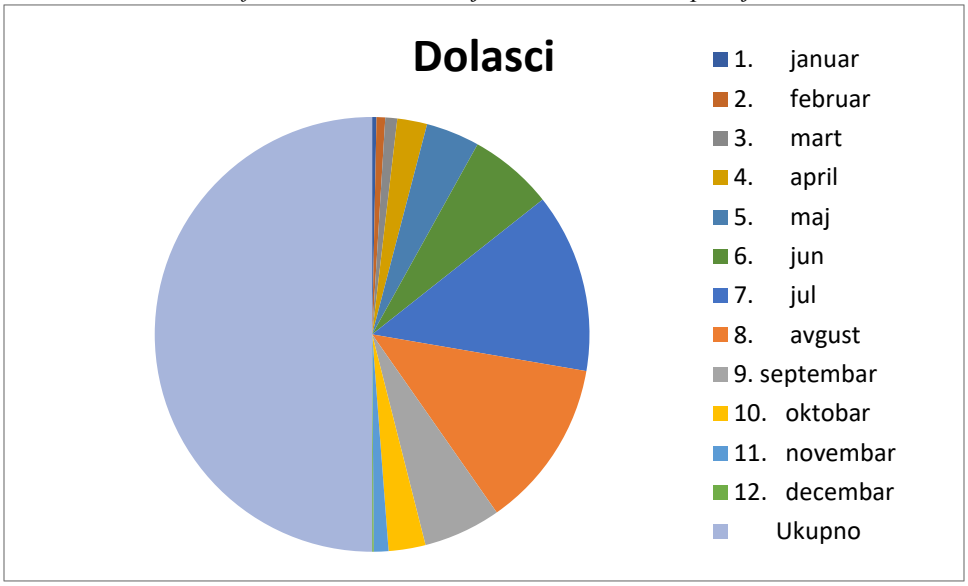

Podaci o boravku gostiju tokom 2023. godine prikupljeni su putem sistema prijave boravka, naplate boravišne takse i kroz saradnju sa izdavaocima smještaja. Prikaz ostvarenih dolazaka i noćenja, sortiran po mjesecima, dat je u tabeli ispod:

Tabela 5: Ukupan broj dolazaka turista i ostvarenih noćenja u opštini

Vrsta smještajnog objekta	Dolasci turista			Noćenja turista		
	Strani	**Domaći**	**Ukupno**	**Strani**	**Domaći**	**Ukupno**
	1	2	(3)=(1)+(2)	1	2	(3)=(1)+(2)
Ukupno						
Objekti kolektivnog smještaja						
Hotel						
Garni hotel						
Mali hotel						
Boutique hotel						
Apart hotel						
Turističko naselje						
Motel						
Gostionica						
Pansion i vila						
Kamp						
Hostel						
Odmaralište i lječilište						
Individualni turistički smještaj	**961**	**279**	**1.24**	**7.243**	**4.354**	**11.597**

Grafik 4: Dolasci i noćenja turista razvrstani po mjesecima

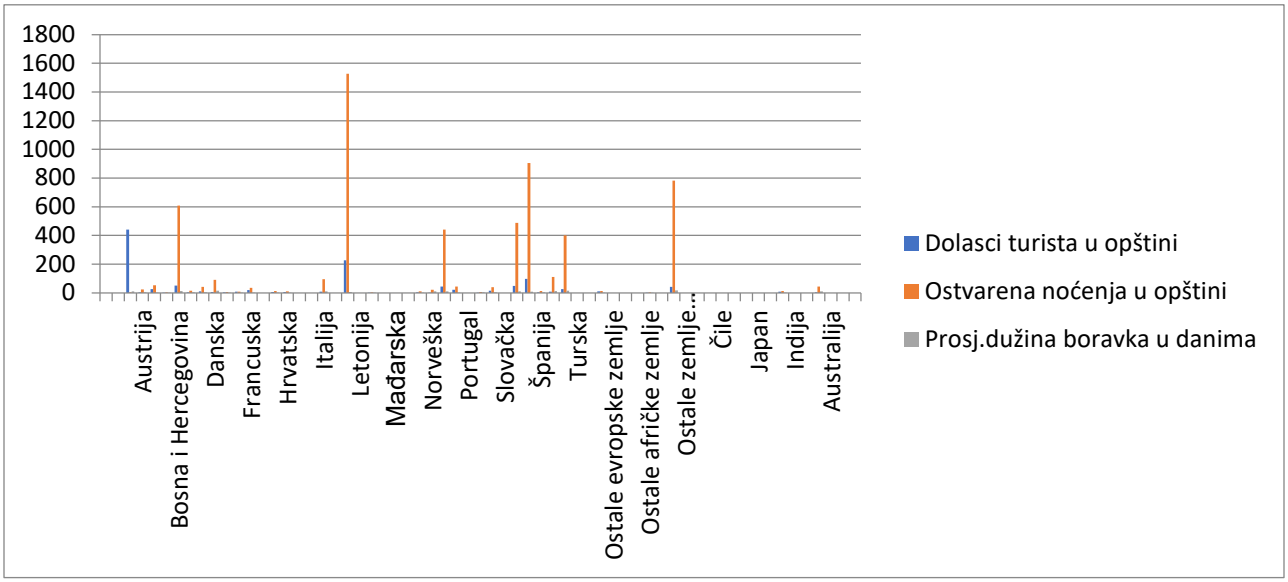
Od ukupnog broja dolazaka turista oko 80% njih realizovano je kroz kolektivni smještaj, dok je nešto više od 20% gostiju boravilo u privatnom smještaju. Broj ostvarenih noćenja povećan je za 128% u odnosu na prethodnu godinu.

Tabela 7: Dolasci turista i ostvarena noćenja u opštini po zemljama porijekla turista

Dolasci i ostvarena noćenja stranih turista u opštini							
Naziv zemlje pripadnosti	Dolasci turista u opštini	Ostvarena noćenja u opštini	Prosj.dužina boravka u danima	STRUKTURA %		INDEXI	
				turisti	noćenja	turisti	noćenja
EVROPA							
Albanija	441	4982	11	38%	46%	112.50	265.99
Austrija	5	25	5	0%	0%	12.50	40.98
Belgija	27	54	2	2%	0%	16.56	23.58
Bjelorusija	2	4	2	0%	0%	8.00	9.52
Bosna i Hercegovina	51	608	12	4%	6%	27.57	111.97
Bugarska	5	15	3	0%	0%	41.67	55.56
Češka	11	42	4	1%	0%	4.74	8.20
Danska	6	90	15	1%	1%	37.50	500.00
Estonija	3	6	2	0%	0%	60.00	85.71
Finska	8	8	1	1%	0%	266.67	44.44
Francuska	20	36	2	2%	0%	10.05	10.71
Grčka	0	0	0	0%	0%	0.00	0.00
Holandija	6	14	2	1%	0%	2.84	4.02
Hrvatska	7	11	2	1%	0%	3.66	2.84
Irska	0	0	0	0%	0%	0.00	0.00
Island	0	0	0	0%	0%		
Italija	9	95	11	1%	1%	21.95	111.76
Kipar	0	0	0	0%	0%		
Kosovo	227	1526	7	19%	14%	143.67	201.05
Letonija	0	0	0	0%	0%		
Litvanija	2	4	2	0%	0%	22.22	36.36
Luksemburg	0	0	0	0%	0%	0.00	0.00
Mađarska	0	0	0	0%	0%	0.00	0.00
Malta	0	0	0	0%	0%		
Sjeverna Makedonija	5	11	2	0%	0%	15.63	21.57
Norveška	2	22	11	0%	0%	9.09	70.97
Njemačka	44	440	10	4%	4%	13.50	50.29
Poljska	22	45	2	2%	0%	4.25	5.39
Portugal	0	0	0	0%	0%	0.00	0.00
Rumunija	2	6	3	0%	0%	25.00	46.15

Rusija	15	40	3	1%	0%	16.48	28.99
Slovačka	0	0	0	0%	0%	0.00	0.00
Slovenija	49	488	10	4%	4%	38.58	84.72
Srbija	97	905	9	8%	8%	9.26	41.34
Španija	5	14	3	0%	0%	3.50	8.24
Švajcarska i Lihtenštajn	8	111	14	1%	1%	14.04	173.44
Švedska	26	400	15	2%	4%	96.30	606.06
Turska	0	0	0	0%	0%	0.00	0.00
Ukrajina	0	0	0	0%	0%	0.00	0.00
Velika Britanija	10	12	1	1%	0%	13.89	11.11
Ostale evropske zemlje	0	0	0	0%	0%		
VANEVROPSKE ZEMLJE				0%	0%		
Južna Afrika	0	0	0	0%	0%		
Ostale afričke zemlje	2	4	2	0%	0%	100.00	133.33
Kanada	0	0	0	0%	0%	0.00	0.00
SAD	43	783	18	4%	7%	27.04	114.47
Ostale zemlje Sjeverne Amerike	0	0	0	0%	0%		
Argentina	0	0	0	0%	0%	0.00	0.00
Brazil	0	0	0	0%	0%	0.00	0.00
Čile	0	0	0	0%	0%		
Ostale zemlje Južne i Srednje Amerike	0	0	0	0%	0%	0.00	0.00
Kina i Hong Kong	0	0	0	0%	0%	0.00	0.00
Japan	0	0	0	0%	0%		
Koreja	0	0	0	0%	0%	0.00	0.00
Izrael	9	12	1	1%	0%	12.33	11.43
Indija	0	0	0	0%	0%	0.00	0.00
Azerbejdžan	0	0	0	0%	0%		
Ostale azijske zemlje	4	44	11	0%	0%	13.79	88.00
Australija	0	0	0	0%	0%	0.00	0.00
Novi Zeland	0	0	0	0%	0%	0.00	0.00
Ostale zemlje Okeanije	0	0	0	0%	0%		
Ukupno	1173	10857	198				

Grafik 6: Dolasci i noćenja turista po zemljama porijekla

Za 2024. godinu, planiranje prihoda je izvršeno na sljedeći način:

Tabela 8: Planirani prihodi u 2024. godini

PRIHODI	**Plan za narednu godinu €**	**Plan za tekuću godinu €**	**Index**	**Struktura %**
1. Budžetska sredstva	160,000.00	110,000.00	145.45	83%
2. Projektovana sopstvena sredstva i drugi izvori prihoda				
2.1. Prihod od boravišne takse	27,000.00	25,000.00	108.00	16%
2.2. Prihod od izletničke takse	-	-	-	-
2.3. Prihod od članskog doprinosa	2,000.00	2,000.00	100.00	1.25%
2.4. Prihodi od poslovanja	3,000.00	3,000.00	100.00	1.87%
62.5. Prenijeto stanje	-	-	-	-
UKUPNA SREDSTVA	192,000.00	140,000.00	137.14	-

III PLANIRANJE RASHODA

Godišnji program rada i finansijski plan sadrže sve pojedinačno utvrđene planirane zadatke i potrebna finansijska sredstva za njihovo izvršenje.

Program rada Turističke organizacije Gusinje postavljen je po vrstama aktivnosti u pet djelova, odnosno:

1. Administrativne aktivnosti;
2. Podsticanje diverzifikacije i inovacije proizvoda i unapređenje kvaliteta turističkog proizvoda kroz efikasno upravljanje destinacijom;
3. Podsticanje oporavka turističkog prometa sa akcentom na prioritetna emitivna tržišta;
4. Jačanje kapaciteta turističke privrede i kreiranje kvalitetne osnove za planiranje aktivnosti i
5. Suzbijanje sive ekonomije.

1. ADMINISTRATIVNE AKTIVNOSTI

Administrativne aktivnosti obuhvataju sve poslove Stručne službe TOG i ostale poslove potrebne za realizaciju programa rada turističke organizacije. Preciznije su određeni Zakonom o turističkim organizacijama i Statutom TO Gusinje, a mogu biti i poslovi koje za ostvarenje ciljeva zadanih programom rada obavlja Stručna služba ili su povjereni trećim licima radi ekonomičnosti i drugih razloga zatim troškovi za rad organa Organizacije i sl. One podrazumijevaju sledeće rashode:

- Plate i naknade zaposlenima;
- Rashode za rad tijela TOG;
- Kancelarijske, režijske rashode i
- Nabavke tehničke opreme i dr.

Pregled rashoda koji proizilaze iz administrativnog poslovanja dat je u tabeli na sljedećoj strani:

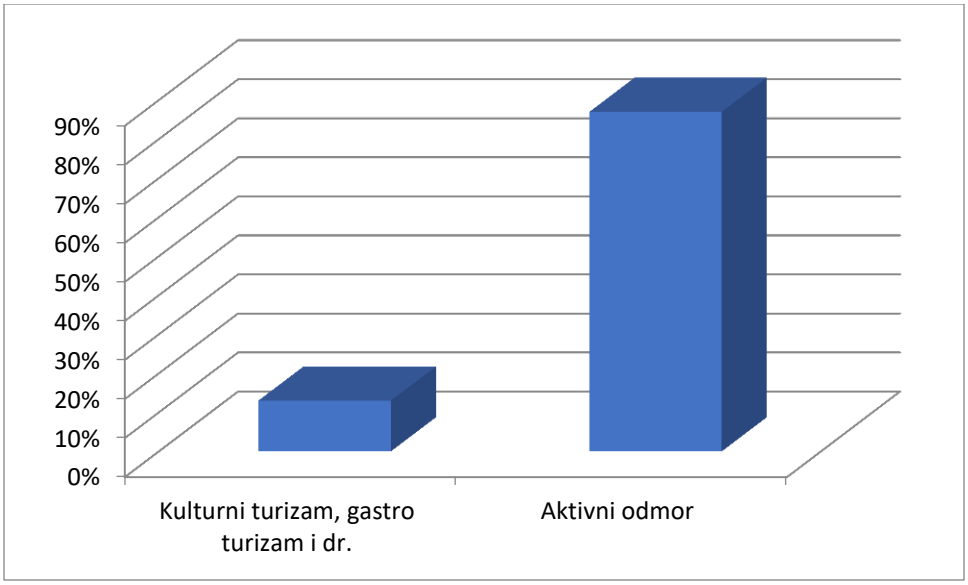
Tabela 9: Administrativni rashodi

RASHODI	Plan za narednu godinu €	Plan za tekuću godinu €	Index
1. Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca			
1.1. Zaposleni u organizaciji i sezonski angažovani radnici	86,000.00	68,000.00	126.47
2. Ostala lična primanja			
2.1. Naknade za rad organa TOG	11,000.00	6,000.00	183.33
2.2. Službena putovanja	2,000.00	2,000.00	100.00
2.3. Rashodi za gorivo	1,000.00	1,000.00	100.00
3. Rashodi za materijal			
3.1. Kancelarijski materijal (potrošni, sitni inventar)	1,300.00	1,300.00	100.00
3.2. Materijal za održavanje higijene	500.00	500.00	100.00
3.3. Tehnička oprema	500.00	500.00	100.00
4. Rashodi za usluge			
4.1. Komunikacione usluge (telefon, poštanske usluge, internet...)	1,000.00	1,000.00	100.00
4.2. Rashodi za električnu energiju	1,300.00	1,300.00	100.00
4.3. Rashodi za komunalne usluge	700.00	1,000.00	70.00
4.4. Reprezentacija	1,000.00	1,000.00	100.00
4.5. Bankarska provizija i usluge platnog prometa	400.00	400.00	100.00
4.6. Zakupnina poslovnog prostora	3,000.00	3,000.00	100.00
4.7. Računovodstvene usluge	2,000.00	2,000.00	100.00
4.8. Održavanje računara i informacionih sistema	600.00	600.00	100.00
4.9.Održavanje objekta	1,000.00	1,000.00	100.00
UKUPNO	**113.300**	**90.600**	**125.00**

Kada je u pitanju efikasno i efektivno obavljanje administrativnih poslova Turističke organizacije Gusinje, radiće se na jačanju kapaciteta Stručne službe TOG.

2. PODSTICANJE DIVERZIFIKACIJE I INOVACIJE PROIZVODA I UNAPRIJEĐENJE KVALITETA TURISTIČKOG PROIZVODA KROZ EFIKASNO UPRAVLJANJE DESTINACIJOM

Ukupna sredstva planirana za razvoj turističkog proizvoda, po vrstama aktivnosti, raspodijeljena su na sljedeći način: aktivni odmor 87%, kulturni turizam, gastro i dr. 13% (grafik 8). Najveća izdvajanja do sada za aktivni odmor slijede prije svega zbog očekivanog Evropskog prvenstva u Skyrunningu.

Grafik 7: Statistika sredstava planirana za razvoj turističkog proizvoda

2.1 Aktivni odmor

2.1.1 Skyrunning Prokletije 2024

„Prokletije Skyrunning“ se u prethodnim godinama dokazao kao kao najljepša, najatraktivnija i najzahtjevnija planinska trka održana na prostorima nekadašnje Jugoslavije. Skyrunning-om (odnosno „nebeskim trčanjem“) smatra se disciplina planinskog trčanja od ili preko 2.000 mnv.

Ove godine će biti organizovane tri trke.
A, datum održavanja će biti u septembru 2024. godine u Gusinju.

Prokletije SkyRace (30km) podrazumijeva tehničke dionice, duge alpske uspone i silaske. Prelazak preko surovog krečnjaka Karanfila, prolaz najljepših vidikovaca ka Popadiji i Talijanki, dvije najljepše udoline Crne Gore na dlanu (Ropojana i Grebaje).

Opis staze:

Start kod zgrade Opštine Gusinje – Alipašini izvori – Vusanje – Vezirova brada – Karanfili – Grebaje – Volušnica - Talijanka – Popadija - Dolja – Šume Rahine – Gusinje.

Ukupno po ITRA obradi 30 km sa 2.150 m uspona i spusta.

Prokletije SkyUltra (50km) je „brutalna“ ultra koja je na granici formata SkyExtreme. Staza je rame uz rame sa svjetskim stazama kao što su TOR, UTMB, Skyrunning World Series... Takođe tehničke deonice, dugi alpski usponi i silasci. Ulaz u Albaniju, prelaz vrhova preko 2.200 mnv sa puno uspona. Staza može dobiti sertifikat „Lord of the rings” pošto se prolazi kroz kamene prerasti, stogodišnje borove, oštre grebene...

Opis staze:

Start kod zgrade Opštine Gusinje – Alipašini izvori – Vusanje – Vezirova brada – Karanfili – Grebaje – Volušnica - Talijanka – Popadija – Trojan – Kodra - Dolja – Šume Rahine – Gusinje.

Ukupno 50,6 km sa 4.400 m uspona i spusta.

Prokletije trail (25km) je treća trka.

Opis staze: srednje-laka staza. Start staze je Trg u Plavu, a cilj trke je Trg u Gusinju.

Cilj: Podsticanje diverzifikacije i inovacije proizvoda i unapređenje kvaliteta turističkog proizvoda kroz efikasno upravljanje destinacijom

Predviđena sredstva: 20.000,00 €

Nosioc aktivnosti: TO Gusinje, Opština Gusinje, partneri

Period realizacije: septembar

Indikator: Najmanje 300 takmičara će učestvovati na trci.

2.1.2 Prokletije Triatlon 2024

TO Gusinje planira organizovanje Triatlona na prostoru Gusinja. Takmičenje se sastoji od tri dijela:

- Plivačkog dijela;
- Biciklističkog dijela i
- Trkačkog dijela.

Očekuje se učešće od oko 150 takmičara.

Cilj: Podsticanje oporavka turističkog prometa sa akcentom na prioritetna emitivna tržišta

Predviđena sredstva: 4.000,00 €

Nosioc aktivnosti: TO Gusinje, partneri

Period realizacije: Jul

Indikator: Najmanje 150 takmičara će učestvovati na takmičenju.

2.1.3 Biciklistička trka „Osmica“

U saradnji sa Turističkom organizacijom Plav, organizovaće se tradicionalna biciklistička trka „Osmica“. Trka prolazi kroz teritoriju opština Gusinje i Plav.

Cilj: Podsticanje diverzifikacije i inovacije proizvoda i unapređenje kvaliteta turističkog proizvoda kroz efikasno upravljanje destinacijom

Predviđena sredstva: 1.000,00 €

Nosioc aktivnosti: TO Gusinje, TO Plav

Period realizacije: Maj

Indikator: Najmanje 50 takmičara će učestvovati na takmičenju.

2.1.4 MTB Biciklistička trka

U saradnji sa partnerima organizovaće se MTB planinska trka.

Cilj: Podsticanje diverzifikacije i inovacije proizvoda i unapređenje kvaliteta turističkog proizvoda kroz efikasno upravljanje destinacijom

Predviđena sredstva: 1.000,00 €

Nosioc aktivnosti: TO Gusinje, TO Plav

Period realizacije: Septembar

Indikator: Najmanje 20 učesnika će učestvovati na prvom izdanju takmičenja.

2.1.5 Atletska rekreativna trka „Plav – Gusinje“

U saradnji sa TO Plav i partnerima organizovaće se Atletska rekreativna trka Plav – Gusinje.

Cilj: Podsticanje diverzifikacije i inovacije proizvoda i unapređenje kvaliteta turističkog proizvoda kroz efikasno upravljanje destinacijom

Predviđena sredstva: 1.000,00 €

Nosioc aktivnosti: TO Gusinje, TO Plav, partneri

Period realizacije: Septembar

Indikator: Najmanje 50 učesnika učestvovaće na takmičenju.

2.1.6 Gusinje polumaraton

Manifestacija koja bi se po prvi put održala u našem gradu. Polumaraton se održava u svim većim gradovima.

Trka bi se održala u radijusu oko Gusinja, uključivala bi skoro sva okolna sela Gusinja.

Cilj: Podsticanje diverzifikacije i inovacije proizvoda i unapređenje kvaliteta turističkog proizvoda kroz efikasno upravljanje destinacijom

Predviđena sredstva: 3,500.00 €

Nosioc aktivnosti: TO Gusinje, partneri, NVU

Period realizacije: jun

Indikator: 100 učesnika učestvovaće na prvom izdanju takmičenju.

2.1.7 The Last one standing – najizdržljiviji ostaje

Manifestacija u prevodu znači najizdržljiviji učesnik ostaje. Riječ je o manifestaciji koja bi se po prvi put održala u našem gradu. Manifestacija podrazumijeva kružno trčanje/hodanje u dužini od 3km, u vremenskom intervalu od 20 minuta, sa pauzama od 10 minuta.

Cilj: Podsticanje diverzifikacije i inovacije proizvoda i unapređenje kvaliteta turističkog proizvoda kroz efikasno upravljanje destinacijom

Predviđena sredstva: 3,500.00 €

Nosioc aktivnosti: TO Gusinje, partneri

Period realizacije: jul

Indikator: Najmanje 150 učesnika učestvovaće na prvom izdanju takmičenja.

2.1.8 Climbing festival

Penjački festival na Alipašinim izvorima i stijeni iznad Ćosovića. Riječ je avanturističkom sadržaju koji bi se po prvi put održao u našem kraju.

S obzirom na to da u Gusinju imamo veliki broj sportskih alpinističkih smjerova, a to predstavlja odličan potencijal za napredak alipinističke i planinarske infrastrukture u našem kraju.

Cilj: Podsticanje diverzifikacije i inovacije proizvoda i unapređenje kvaliteta turističkog proizvoda kroz efikasno upravljanje destinacijom

Predviđena sredstva: 2,000.00 €

Nosioc aktivnosti: TO Gusinje, partneri

Period realizacije: jul

Indikator: Najmanje 50 učesnika će učestvovati.

2.1.9 Gusinje film festival

U saradnji sa Centrom za kulturu Gusinje će se ozvaničiti početak ljetnje kalendarske planinarske godine. U okviru manifestacije će se organizovati prikaz najprestižnijih filmova iz oblasti turizma i alpinizma.

Organizovaće se dodjela nagrada za doprinos razvoja turizma u Gusinju.

Cilj: Podsticanje diverzifikacije i inovacije proizvoda i unapređenje kvaliteta turističkog proizvoda kroz efikasno upravljanje destinacijom

Predviđena sredstva: 1,500.00 €

Nosioc aktivnosti: TO Gusinje, Centar za kulturu Gusinje, NVO

Period realizacije: april

Indikator: 30 učesnika

2.1.10 Trka konja

U saradnji sa NVO „Alpet Shqiptare“ održaće se manifestacija koja se tradicionalno održava svake godine u avgustu mjesecu. TO Gusinje će uzeti učešće u organizaciji ovog događaja.

Cilj: Podsticanje diverzifikacije i inovacije proizvoda i unapređenje kvaliteta turističkog proizvoda kroz efikasno upravljanje destinacijom

Predviđena sredstva: 1,000.00 €

Nosioc aktivnosti: TO Gusinje, NVO „Alpet Shqiptare“

Period realizacije: avgust

Indikator: 15 učesnika

2.1.11 Foto/likovna kolonija

Pružiće se podrška organizovanju foto, likovnih ili vajarskih kolonija.

Cilj: Podsticanje diverzifikacije i inovacije proizvoda i unapređenje kvaliteta turističkog proizvoda kroz efikasno upravljanje destinacijom

Predviđena sredstva: 0,00 €

Nosioc aktivnosti: TO Gusinje, TO Plav, JU Centar za kulturu Gusinje

Period realizacije: Jun

Indikator: Koloniji će biti uključeno najmanjanje 20 učesnika i biće izrađeno najmanje 20 umjetničkih djela.

2.1.12 Rekreativne šetnje

Tokom maja mjeseca, u saradnji sa planinarskim klubom „Očnjak“ iz Gusinja, organizovaće se tradicionalni planinarski pohod „Zijova staza“. Pohod kreće od doline Grebaje ka vrhu Karaula i označava početak turističke sezone na Prokletijama. TOG planira pružanje podrške organizovanju pohoda.

Još jedan od tradicionalnih planinarskih pohoda je i „Hamdova staza“. Pohod kreće od doline Grebaje ka Volušnici i Talijanki. TOG planira pružanje podrške organizovanju pohoda.

Održaće se pohod ka arheološkim nalazištima „Iljovim stazama“.

Održaće se kružna rekreativna šetnja vodopad Grlja – vodopadi Kusije – Oko Skakavice.

Održaće se rekreativna šetnja stazom „Tragovima prvih ljudi“ kod Alipašinih izvora.

Održaće se tri rekreativne katunske ture, cilj ovih planinarskih pohoda je oživljavanje katuna.

Cilj: Podsticanje diverzifikacije i inovacije proizvoda i unapređenje kvaliteta turističkog proizvoda kroz efikasno upravljanje destinacijom

Predviđena sredstva: 2,000.00 €

Nosioc aktivnosti: TO Gusinje, Opština Gusinje, NP Prokletije, Planinarski klubovi

Period realizacije: Tokom godine

Indikator: Održaće se 4 rekreativne šetnje sa najmanje 400 učesnika.

2.1.13 Edukacija kroz turizam

Organizovaće se edukativne radionice za djecu i odrasle u saradnji sa obrazovnim institucijama. Cilj je podsticanje kamping i kompatibilnih vidova turizma...

Cilj: Podsticanje diverzifikacije i inovacije proizvoda i unapređenje kvaliteta turističkog proizvoda kroz efikasno upravljanje destinacijom

Predviđena sredstva: 500,00 €

Nosioc aktivnosti: TO Gusinje, Osnovna Škola „Džafer Nikočević“

Period realizacije: Novembar

Indikator: Izvršena edukacija za 100 učesnika

2.1.14 Uređenje ambijenta za bavljenje rekreativnim penjanjem i trčanjem

Neuređene i nemarkirane planinarske, alpinističke i staze za sportsko penjanje

Na Ali-pašinim izvorima, i u njihovoj neposrednoj blizini, postoji oko 100 staza za sportsko penjanje koje predstavljaju izuzetnu turističku atrakciju. Planirano je uređenje staza i uspostavljanje indoor bolderane u cilju stvaranja uslova za bezbjedno praktikovanje penjanja kao i formiranje škola penjanja koje bi imale zadatak da obrazuju karakter i pozitivne modele ponašanja kroz trening, igru i druženje, kao i da privuku ljubitelje sportskog penjanja.

Takođe, biće uloženi napori u osposobljavanje trim staze na lokaciji „Šume rahine“ u Dolji.

Aktivnost će se sprovoditi u saradnji sa partnerima TO Gusinje.

Cilj: Podsticanje diverzifikacije i inovacije proizvoda i unapređenje kvaliteta turističkog proizvoda kroz efikasno upravljanje destinacijom

Predviđena sredstva: 500,00 €

Nosioc aktivnosti: TO Gusinje, partneri

Period realizacije: Novembar

Indikator: Osposobljena najmanje 1 staza za penjanje ili trčanje.

2.1.15 Projekti valorizacije kulturne baštine

Imajući u vidu odredbe člana 8 Zakona o boravišnoj taksi, i smjernice za izradu Programa rada i finansijskog plana, TOG je dužna izdvojiti sredstva u iznosu od 10% boravišne takse, za projekte valorizacije kulturne baštine koji se odnose na arheološka istraživanja, konzervatorske i restauratorske radove, rekonstrukciju i promociju kulturnih dobara, na osnovu Zakona o boravišnoj taksi član. 8.

Cilj: Podsticanje diverzifikacije i inovacije proizvoda i unapređenje kvaliteta turističkog proizvoda kroz efikasno upravljanje destinacijom

Predviđena sredstva: 1.500,00 €

Nosioc aktivnosti: TO Gusinje, partneri

Period realizacije: Tokom godine

Indikator: Realizovan najmanje 1 projekat

2.1.16 Projekti za poboljšanje uslova boravka turista i podizanje nivoa kvaliteta turističke ponude

Takođe, po osnovu odredbe člana 8 Zakona o boravišnoj taksi, i smjernice za izradu Programa rada i finansijskog plana, TOG je dužna izdvojiti sredstva u iznosu od 10% boravišne takse, za realizaciju projekata za poboljšanje uslova boravka turista i podizanje nivoa kvaliteta turističke ponude.

Cilj: Podsticanje diverzifikacije i inovacije proizvoda i unapređenje kvaliteta turističkog proizvoda kroz efikasno upravljanje destinacijom

Predviđena sredstva: 1.500,00 €

Nosioc aktivnosti: TO Gusinje

Period realizacije: Tokom godine

Indikator: Realizovan najmanje 1 projekat.

2.2 Kulturni turizam

2.2.1 Digitalizacija kulturne baštine Gusinjskog kraja

U saradnji sa partnerima TOG, vršiće se digitalizacija kulturne baštine, kako materijalnih tako i nematerijalnih dobara. Time će se stvoriti uslovi za efikasniju prezentaciju ukupne turističke ponude Gusinje, daće se doprinos zaštiti kulturnih dobara, potpomoći edukacija i istraživački

radovi u ovoj oblasti. Očekivanja su da će se upotrebom novih tehnologija isteaći potencijal kulturnog turizma, privući nova ciljna grupa turista, inicirati stvaranje novih usluga u ovoj kategoriji i sveukupno poboljšati doživljaj pri posjeti opštine Gusinje

Cilj: Podsticanje diverzifikacije i inovacije proizvoda i unapređenje kvaliteta turističkog proizvoda kroz efikasno upravljanje destinacijom

Predviđena sredstva: 0,00 €

Nosioc aktivnosti: TO Gusinje, partneri

Period realizacije: Tokom godine

Indikator: Izvršena digitalizacija najmanje 10 objekata.

2.2.2 Podrška tradicionalnim kulturnim manifestacijama

Pružiće se podrška organizovanju tradicionalnih kulturnih manifestacija „Gusinje etno fest“ i „Gusinjsko kulturno ljeto“ kao i u njima sadržanim zavičajnim susretima tokom jula i avgusta mjeseca. Takođe, nastojaće se da se pridruživanjem ostalih aktivnosti predviđenih ovim planom obogati ponuda pomenutih manifestacija.

Cilj: Podsticanje diverzifikacije i inovacije proizvoda i unapređenje kvaliteta turističkog proizvoda kroz efikasno upravljanje destinacijom

Predviđena sredstva: 1.000,00 €

Nosioc aktivnosti: TO Gusinje, Opština Gusinje, Centar za Kulturu Gusinje, i dr.

Period realizacije: Jun, Jul, Avgust

Indikator: 500 učesnika

2.3 Gastro turizam

2.3.1 Sajam domaćih proizvoda i tradicionalne hrane „Dobro. Bolje. Domaće“

Pružiće se podrška organizovanju sajma zdrave hrane i suvenira. Takođe, izvršiće se podsticaj među-sektorske saradnje između turističkih subjekata i poljoprivrednih gazdinstava u cilju bržeg sagledavanja potreba tržišta i lakšeg uvođenja inovacija, povećanja produktivnosti, olakšanog pristupa svim inputima – a posebno onim neophodnim za razvoj kvalitetnog gastro turizma na području Opštine Gusinje.

Cilj: Podsticanje diverzifikacije i inovacije proizvoda i unapređenje kvaliteta turističkog proizvoda kroz efikasno upravljanje destinacijom

Predviđena sredstva: 1.000,00 €.

Nosioc aktivnosti: TO Gusinje i drugi

Period realizacije September

Indikator: Organizovan najmanje 1 sajam.

2.4 Zimski turizam

2.4.1 Manifestacija „Zima na Prokletijama“

Hodanje na krpljama idealan način da se doživi netaknuta priroda i da se istraže sve njene prirodne ljepote. Uz događaje kao što je ovaj nastoji se izvršiti popularizacija zimskih aktivnosti, za koje područje Prokletija ima i te kako mnogo potencijala, ali koji su nažalost nedovojno afirmisani. Biće organizovane najmanje dvije šetnje na krpljama.

Cilj: Podsticanje diverzifikacije i inovacije proizvoda i unapređenje kvaliteta turističkog proizvoda kroz efikasno upravljanje destinacijom

Predviđena sredstva: 1.000,00 €

Nosioc aktivnosti: TO Gusinje

Period realizacije: Januar, Februar, Decembar

Indikator: Realizovane najmanje 2 šetnje na krpljama.

2.5 Ostalo

2.5.1 Povećanje telefonske i internet pokrivenosti teritorije opštine Gusinje

Internet je značajan činilac kod razvoja turizma omogućavajući turističkim destinacijama i turističkoj privredi ubrzan progres. Pokrivenost telefonskim signalom područja opštine od visokog turističkog značaja nije na zadovoljavajućem nivou. Popularne lokacije – doline Ropojana i Grebaje, nemaju pristup servisima kao što su telefonska mreža i internet (koji se inače smatraju dijelom turističke ponude), što nepovoljno utiče na imidž same destinacije. Stoga će se nastaviti sa već pokrenutom inicijativom za pojačanje pokrivenosti signalom pomenutih područja.

Cilj: Operativni ciljevi

Predviđena sredstva: 0,00 €

Nosioc aktivnosti: TO Gusinje i dr.

Period realizacije: Tokom godine

Indikator: Povećana telefonska i internet pokrivenost na turističkim lokalitetima.

2.5.2 Saradnja na polju implementacije donatorskih projekata

Tokom 2022. godine aplicirano je sa tri projektna predloga na različitim pozivima, te će se ukoliko neki od njih bude prihvaćen posvetiti pažnja i njihovoj realizaciji.

Cilj: Operativni ciljevi

Predviđena sredstva: 0,00 €

Nosioc aktivnosti: TO Gusinje

Period realizacije: Tokom godine

Indikator: Realizovan najmanje 1 projekat

2.5.3 Opremanje suvenirima i opremom za komercijalnu upotrebu

Turistička organizacija Gusinje će predstaviti sopstvenu turističko-komercijalnu ponudu za rekreacioni turizam koja uključuje iznajmljivanje štapova za hodanje, bicikala, šatora, krplji i dr. Turistima će u ponudi biti i suveniri sa lokalnim motivima.

Cilj je unaprijediti kvalitet turističkog proizvoda i istovremeno povećati stepen samofinansiranja TOG u bliskoj budućnosti.

Cilj: Operativni ciljevi

Predviđena sredstva: 2.000,00 €

Nosioc aktivnosti: TO Gusinje

Period realizacije: Tokom godine

Indikator: Opremljen najmanje 1 info centar za komercijalnu djelatnost.

2.5.4 Organizovanje akcija čišćenja

U cilju podizanja svijesti građana o društveno odgovornom ponašanju – adekvatnom odlaganju otpada i čuvanju društvene sredine organizovaće se najmanje šest akcija čišćenja na lokalitetima od većeg turističkog značaja. Aktivnost će se sprovoditi u saradnji sa partnerima TO Gusinje.

Cilj: Podsticanje diverzifikacije i inovacije proizvoda i unapređenje kvaliteta turističkog proizvoda kroz efikasno upravljanje destinacijom

Predviđena sredstva: 100,00 €

Nosioc aktivnosti: TO Gusinje, Opština Gusinje, partneri

Period realizacije: Tokom godine

Indikator: Realizovano 5 akcija čišćenja

3. PODSTICANJE OPORAVKA TURISTIČKOG PROMETA SA AKCENTOM NA PRIORITETNA EMITIVNA TRŽIŠTA

3.1 VR 360” panoramske ture

Primjenjivaće se inovativna tehnologija „virtual reality“ kao jedan od ključnih alata kojim će se u ovim izazovnim vremenima COVID-19 pandemije na najbolji način predstaviti turistički potencijali Gusinja. Panoramske ture će biti dostupne putem interneta, ali i svakom posjetiocu

koji posjeti prostorije Turističke organizacije Gusinje, gdje će moći da im pristupi putem posebne opreme za prikaz, koju TOG već posjeduje.

Cilj: Podsticanje oporavka turističkog prometa sa akcentom na prioritetna emitivna tržišta

Predviđena sredstva: 0,00 €

Nosioc aktivnosti: TO Gusinje, partneri

Period realizacije: Tokom godine

Indikator: Kreirano 10 panoramskih tura

3.2 Unaprijeđenje internet stranice TOG i upravljanje internet stranicom

Izvršiće se tehničko unaprijeđenje centralne komponente digitalnog marketinga – internet stranice. Benefiti korišćenja tog tehničkog sredstva su višestruki: uspostavljanja digitalne vidljivosti i online prisustva, preko jačanja kredibiliteta i izgradnje brenda do ekonomskih efekata koji se odnose na pristupačnije marketing tehnike – su samo neki od njih.

Cilj: Podsticanje oporavka turističkog prometa sa akcentom na prioritetna emitivna tržišta

Predviđena sredstva: 0,00 €

Nosioc aktivnosti: TO Gusinje, partneri

Period realizacije: Tokom godine

Indikator: Izgrađena 2 modula za sajt.

Dostupni audio-vodiči na 3 jezika.

3.3 Osmišljavanje i distribucija e-newslettera

e-Newsletter je jedno od najčešće korištenih kanala direktnog marketinga koji omogućava komunikaciju sa potencijlanim i postojećim klijentima. Vršiće se osmišljavanje i distribucija personalizovanog sadržaja i ponuda.

Cilj: Podsticanje oporavka turističkog prometa sa akcentom na prioritetna emitivna tržišta

Predviđena sredstva: 0,00 €

Nosioc aktivnosti: TO Gusinje

Period realizacije: Tokom godine

Indikator: Izrađena 3 e-newslettera.

3.4 Search Engine Optimization i Search advertising aktivnosti

Jedna od najefikasnijih strategija usmjerenih ka povećanju organskih posjeta sa internet pretraživača prema internet stranici je kontinuirana SEO optimizacija. Njenom primjenom će Turistička organizacija Gusinje težiti što boljem rangiranju kod internet pretraživača, što će za rezultat imati snažniju promociju.

Cilj: Podsticanje oporavka turističkog prometa sa akcentom na prioritetna emitivna tržišta

Predviđena sredstva: 0,00 €

Nosioc aktivnosti: TO Gusinje

Period realizacije: Tokom godine

Indikator: Izvršena SEO optimizacija

3.5 Jačanje prisustva na društvenim medijima

Jačanjem prisustva na društvenim medijima otvaraju se mogućnosti za ekonomičnu a ipak efikasnu promociju putem mrežnog marketinga, u poređenju sa klasičnim sredstvima promovisanja. Prednost marketinga putem društvenih mreža je fleksibilnost, brzina reagovanja, mogućnost interakcije sa drugom stranom. Izvršiće se otvaranje naloga na turistički - značajnim mrežama i organizovati njihovo uređivanje.

Cilj: Podsticanje oporavka turističkog prometa sa akcentom na prioritetna emitivna tržišta

Predviđena sredstva: 0,00 €

Nosioc aktivnosti: TO Gusinje

Period realizacije: Tokom godine

Indikator: Povećanje pratioca na društvenim mrežama za 10%

3.6 Marketinške kampanje na društvenim medijima

Kreiranje i sprovođenje marketinških kampanja na društvenim mrežama vršiće se shodno **„Programu digitalnog marketinga za period 2020 – 2023“.** Koordinisanim marketinškim naporima na internetu nastojaće se obavljanje promotivnih aktivnosti simultanim korištenjem više platformi društvenih mreža. Njenim posredstvom podsticaće se saobraćaj ka internet sajtu Turističke organizacije, podizaće se svijest o potencijalima koje nudi Gusinje i dr.

Cilj: Podsticanje oporavka turističkog prometa sa akcentom na prioritetna emitivna tržišta

Predviđena sredstva: 800,00 €

Nosioc aktivnosti: TO Gusinje

Period realizacije: Tokom godine

Indikator: Sprovedene 4 marketinške kampanje

3.7 Nagradni konkurs

Organizovaće se nagradni konkurs koji ima za cilj povećanje promocije i nivoa interakcije sa korisnicima koji pokazuju interesovanje kao i omogućavanje širenja baze pratioca na društvenim mrežama, u saradnji sa partnerima.

Cilj: Podsticanje oporavka turističkog prometa sa akcentom na prioritetna emitivna tržišta

Predviđena sredstva: 300,00 €

Nosioc aktivnosti: TO Gusinje, Partneri

Period realizacije: Tokom godine

Indikator: Najmanje 100 učesnika će uzeti učešće na konkursu.

3.8 Dopuna baze foto i video materijala

Za uspješno obavljanje svojih djelatnosti kod izgradnje imidža destinacije, Turistička organizacija Gusinje će na godišnjem nivou dopunjavati bazu foto i video materijala koja uključuje reprezentativne fotografije Gusinja i okoline, a koje će prenositi jasnu poruku apelujući na emocije, doživljaje i iskustva. Ona mora zadovoljiti kao izvor fotografija za sve promotivne aktivnosti, uključujući i ustupanje fotografija trećoj strani radi ostvarenja zajedničkih interesa. Baza foto i video materijala će biti u elektronskom formatu.

Cilj: Podsticanje oporavka turističkog prometa sa akcentom na prioritetna emitivna tržišta

Predviđena sredstva: 0,00 €

Nosioc aktivnosti: TO Gusinje

Period realizacije: Tokom godine

Indikator: Dopunjena baza foto i video materijala

3.9 Izrada novih digitalnih i štampanih multimedijalnih sadržaja

Osmisliće se i štampati novi multimedijalni sadržaji u digitalnom i štampanom formatu za potrebe promocije.

Cilj: Podsticanje oporavka turističkog prometa sa akcentom na prioritetna emitivna tržišta

Predviđena sredstva: 2.000,00 €

Nosioc aktivnosti: TO Gusinje

Period realizacije: Tokom godine

Indikator: Izrađeno 5 novih brošura.

3.10 Kreiranje video sadržaja

Video sadržaj omogućava korisnicima da urone u iskustvo destinacije, iz svoje stolice. Ovo pruža šansu da se pokaže potencijalnim posjetiocima šta sve mogu da vide i urade tokom svog puta. Izvršiće se izrada kratkih promotivnih video sadržaja, prevashodno namijenjenih za distribuciju putem interneta, ali i TV kanala. Aktivnost će se sprovoditi u saradnji sa partnerima TO Gusinje.

Cilj: Podsticanje oporavka turističkog prometa sa akcentom na prioritetna emitivna tržišta

Predviđena sredstva: 1.000,00 €

Nosioc aktivnosti: TO Gusinje

Period realizacije: Tokom godine

Indikator: Izrađena 3 nova video spota.

3.11 Sajmovi: učešće na sajmovima, prezentacijama i ostalim nastupima

Shodno preporukama NTO CG, tendencija je da se investicije za promociju destinacije sa sajmova preusmjere na druge kanale promocije. Imajući u vidu raspoloživi budžet i efekte koji se postižu pojedinim kanalima promocije, veći napor će biti usmjeren na online promociju, PR aktivnosti, organizovanje radionica i drugo.

Cilj: Podsticanje oporavka turističkog prometa sa akcentom na prioritetna emitivna tržišta

Predviđena sredstva: 0,00 €

Nosioc aktivnosti: TO Gusinje

Period realizacije: Tokom godine

Indikator: Učestovavano na najmanje 1 sajmu.

3.12 Studijska putovanja: Organizovanje posjeta studijskih grupa i pojedinaca od značaja za razvoj turizma

U saradnji sa Nacionalnom Turističkom Organizacijom Crne Gore, i drugim partnerima, radiće se na organizovanju posjeta novinara, bloggera, agenata kako bi se upoznali sa turističkom ponudom, pejzažom i mogućnostima koje nudi Gusinje.

Cilj: Podsticanje oporavka turističkog prometa sa akcentom na prioritetna emitivna tržišta

Predviđena sredstva: 1.500,00 €

Nosioc aktivnosti: TO Gusinje

Period realizacije: Tokom godine

Indikator: Ostvareno 5 posjeta

4. JAČANJE KAPACITETA I STVARANJE KVALITETNE OSNOVE ZA PLANIRANJE AKTIVNOSTI

4.1 Ankete i istraživanja

Sprovešće se anketa, u saradnji sa izdavaocima smještaja, u cilju utvrđivanja ocjene kvaliteta turističkog proizvoda na teritoriji opštine.

Cilj: Jačanje kapaciteta turističke privrede i kreiranje kvalitetne osnove za planiranje aktivnosti

Predviđena sredstva: 0,00 €

Nosioc aktivnosti: TO Gusinje

Period realizacije: Tokom godine

Indikator: Sprovedena najmanje 1 anketa

4.2 Identifikovanje i dokumentovanje tipičnih objekata i cjelina izvornog graditeljstva

Izvršiće se terensko istraživanje i identifikovanje tradicionalnog graditeljstva na prostoru Gusinja i neposrednog okruženja. Krajnji cilj je formiranje baze podataka kao polazne tačke za buduće aktivnosti.

Cilj: Jačanje kapaciteta turističke privrede i kreiranje kvalitetne osnove za planiranje aktivnosti

Predviđena sredstva: 0,00 €

Nosioc aktivnosti: TO Gusinje

Period realizacije: Tokom godine

Indikator: Identifikovano 20 objekata.

4.3 Identifikovanje i dokumentovanje starih zanata, domaće radinosti i tradicionalnog stila života

Izvršiće se uspostavljanje kontakata i uzimanje intervjua sa ljudima koji su prepoznati kao nosioci i prenosioci različitih segmenata nematerijalnog kulturnog nasleđa (bave se tradicionalnim zanatima i običajnim praksama). Krajnji cilj je formiranje baze podataka kao polazne tačke za buduće aktivnosti.

Cilj: Jačanje kapaciteta turističke privrede i kreiranje kvalitetne osnove za planiranje aktivnosti

Predviđena sredstva: 0,00 €

Nosioc aktivnosti: TO Gusinje

Period realizacije: Tokom godine

Indikator: Identifikovano najmanje 3 zanata

4.4 Organizovanje poslovnih radionica

Organizovaće se poslovna radionica za pružaoce smještaja koja će imati za cilj uspostavljanje kontakata, širenje znanja i vještina u neophodnih za kvalitetnije pružanje turističkih usluga.

Cilj: Jačanje kapaciteta turističke privrede i kreiranje kvalitetne osnove za planiranje aktivnosti

Predviđena sredstva: 0,00 €

Nosioc aktivnosti: TO Gusinje

Period realizacije: Tokom godine

Indikator: Organizovano najmanje 2 radionice

4.5 Unaprijeđenje saradnje sa pravnim i fizičkim licima od značaja za razvoj turizma

Uspostaviće se saradnja sa fizičkim, privrednim ali i ne vladinim udruženjima radi jačanja kapaciteta turističke privrede, kako u Crnoj Gori tako i na međunarodnom planu.

Cilj: Jačanje kapaciteta turističke privrede i kreiranje kvalitetne osnove za planiranje aktivnosti

Predviđena sredstva: 0,00 €

Nosioc aktivnosti: TO Gusinje

Period realizacije: Tokom godine

Indikator: Realizovano najmanje 2 sastanka

4.6 Organizovanje obuke stranih jezika za zaposlene u ugostiteljstvu

Organizovaće se obuka stranih jezika za zaposlene turističko-ugostiteljske radnike kako bi se podigao kvalitet usluge na nivou opštine. Aktivnost će biti sprovedena u saradnji sa partnerima TO Gusinje.

Cilj: Jačanje kapaciteta turističke privrede i kreiranje kvalitetne osnove za planiranje aktivnosti

Predviđena sredstva: 0,00 €

Nosioc aktivnosti: TO Gusinje i drugi

Period realizacije: Tokom godine

Indikator: Realizovana najmanje 1 obuka

5. SUZBIJANJE SIVE EKONOMIJE

5.1 Koordinacija aktivnosti na polju smanjenja sive ekonomije

Ostvariće se saradnja sa Opštinom Gusinje i nadležnim organima putem koje će se raditi na organizovanju mjera i aktivnosti na polju suzbijanja sive ekonomije u turističkom sektoru.

Cilj: Operativni ciljevi

Predviđena sredstva: 0,00 €

Nosioc aktivnosti: TO Gusinje

Period realizacije: Tokom godine

Indikator: Realizovan najmanje 1 sastanak

6. PROBLEMI SA KOJIMA SE SUOČAVA TO GUSINJE I RJEŠENJA ZA NJIHOVO PREVAZILAŽENJE

Prilikom obavljanja svojih djelatnosti Turistička organizacija Gusinje susreće sa sledećim problemima:

1. Nedostatak finansijskih sredstava za realizaciju željenih aktivnosti;
2. Nedostatak odgovarajućih znanja i vještina iz oblasti marketinga;
3. Slaba naplata boravišne takse i
4. Siva ekonomija.

Stoga, u cilju prevazilaženja navedenih problema Turistička organizacija Gusinje će nastojati da:

1. Posvećivanje više pažnje donatorskim fondovima kao i razvijanje sopstvene komercijalne djelatnosti.
2. Uspostavljanje saradnje sa relevantnim institucijama kako na lokalnom tako i državnom nivou kako bi se radilo na podizanju kapaciteta znanja i vještina uključenih u rad Turističke organizacije Gusinje;
3. Uspostavljanje kvalitetnije saradnje sa turističkom privredom i sekretarijatima lokalne samouprave i
4. Unaprijeđenje saradnje sa turističkom privredom kroz zajedničke aktivnosti na polju smanjenja sive ekonomije.

7. PROGRAMSKA ŠEMA PLANIRANIH AKTIVNOSTI

IV FINANSIJSKI PLAN

Ukupna sredstva opredijeljena predlogom Budžeta za 2024. godinu iznose 192.000,00 €. Tokom prethodne godine ukupan iznos budžeta iznosio je 140.000,00 €, što je uvećanje od 37% u odnosu na prethodnu godinu.

U tabeli br. 11 prikazan je pregled rashoda, sa uporednim podacima za one stavke koje su bile sastavni dio i prethodnog budžeta.

Tabela 11: Finansijski plan za 2024. godinu

RASHODI	Plan za narednu godinu (€)	Plan za tekuću godinu (€)	Index
1. Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca			
1.1. Zaposleni u organizaciji i sezonski angažovani radnici	86,000.00	68,000.00	126.47
2. Ostala lična primanja			
2.1. Naknade za rad organa TOG	11,000.00	6,000.00	183.33
2.2. Službena putovanja	2,000.00	2,000.00	100.00
2.3. Rashodi za gorivo	1,000.00	1,000.00	100.00
3. Rashodi za materijal			
3.1. Kancelarijski materijal (potrošni, sitni inventar)	1,300.00	1,300.00	100.00
3.2. Materijal za održavanje higijene	500.00	500.00	100.00
3.3. Tehnička oprema	500.00	500.00	100.00
4. Rashodi za usluge			
4.1. Komunikacione usluge (telefon, poštanske usluge, internet...)	1000.00	1000.00	100.00
4.2.Rashodi za električnu energiju	1,300.00	1,300.00	100.00
4.3. Rashodi za komunalne usluge	700.00	1,000.00	70.00
4.4. Reprezentacija	1,000.00	1,000.00	100.00
4.5. Bankarska provizija i usluge platnog prometa	400.00	400.00	100.00
4.6. Zakupnina poslovnog prostora	3,000.00	3,000.00	100.00
4.7. Računovodstvene usluge	2,000.00	2,000.00	100.00
4.8. Održavanje računara i informacionih sistema	600.00	600.00	100.00
4.9. Održavanje objekata	1,000.00	1,000.00	100.00
5. Rashodi za usluge za realizaciju projekata/aktivnosti			
5.1. Rekreativne šetnje	2,000.00	1,500.00	133.33
5.2. Uređenje ambijenta za bavljenje rekreativnim penjanjem i trčanjem	1,000.00	1,000.00	100.00
5.3. Izrada novih promotivnih materijala	2,000.00	2,000.00	100.00
5.4. Kreiranje video sadržaja	1,000.00	1,000.00	100.00
5.5. Opremanje novog info centra	5,000.00	3,000.00	166.67

5.6. Marketinško promotivne kampanje	800.00	800.00	100.00
5.7. Biciklistička trka "Osmica"	1,000.00	1,000.00	100.00
5.8. MTB biciklistička trka	1,000.00	1,000.00	100.00
5.9. XII Atletska rekreativna trka "Plav-Gusinje"	1,000.00	1,000.00	100.00
5.10. Manifestacija "Zima na Prokletijama"	1,000.00	1,000.00	100.00
5.11. Akcije čišćenja	100.00	100.00	100.00
5.12. Opremanje suvenirima i opremom za komercijalnu upotrebu	2,000.00	2,000.00	100.00
5.13. Organizovanje posjeta studijskih grupa i pojedinaca od značaja za razvoj turizma	1,500.00	1,500.00	100.00
5.14. Podrška tradicionalnim kulturnim manifestacijama	1,000.00	1,000.00	100.00
5.15. Sajam domaćih proizvoda i tradicionalne hrane "Dobro.Bolje.Domaće"	1,000.00	1,000.00	100.00
5 .16. Skyrunning Prokletije 2023	20,000.00	20,000.00	100.00
5.17. Prokletije Triatlon	20,000.00	4,000.00	500.00
5.18. Projekti valorizacije kulturne baštine	1,000.00	1,000.00	100.00
5.19. Projekti za poboljšanje uslova boravka turista i podizanje nivoa kvaliteta turističke ponude	1,000.00	1,000.00	100.00
5.20. Dječiji kamp	500.00	500.00	100.00
5.21. Gusinje polumaraton	3,500.00		
5.22. The last one standing – najizdržljiviji ostaje	3,500.00		
5.23. Climbing festival	2,000.00		
5.24. Gusinje film festival	1,500.00		
5.25. Trka konja	1,000.00		
6. Ostali izdaci			
6.1. Rashodi za predfinansiranje projekata i nepredviđenih aktivnosti	4,000.00	4,000.00	100,00
UKUPNO	192,000.00	140,000.00	137.14

Obrazloženja budžeta:

1. Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca – stavka se odnosi na pokrivanje bruto zarada i doprinosa za zaposlene na neodređeno, određeno vrijeme kao i sezonski angažovane radnike i iznosi 86,000.00 € što je uvećanje za 13% u odnosu na prošlu godinu. Turistička organizacija Gusinje će u 2024. godini imati 10 zaposlenih radnika uz najmanje 5 sezonski angažovana radnika, koji će biti angažovani kroz dvije smjene u info centru u Gusinja kao i u još dva planirana info centra koja bi trebala početi sa radom tokom 2024. godine, zatim administrativnom dijelu stručne službe kao i na povremenim programskim aktivnostima.

2. Rashodi za materijal – odnose se na troškove materijala koji omogućava tekuće poslovanje, kao što je kancelarijski materijal, sredstva za održavanje higijene, tehničku opremu, gorivo i dr. Planirana su u iznosu od 3,300.00 € i za 18% su niža u odnosu na program prethodne godine.

3. Rashodi za usluge - odnose se na troškove koji proizilaze iz svakodnevnog funkcionisanja i u njih spadaju: električna energija, komunalne usluge, bankarska provizija, zakupnina, održavanje objekata kao i troškove putovanja i druge troškove u ukupnom iznosu od 11,000,00 €.

4.Rashodi za usluge i realizaciju projekata/aktivnosti - vezani su za programske aktivnosti navedene ovog Programa rada i odnose se na:

- Rekreativne šetnje – planirana su sredstva u iznosu od 2,000.00 €, što je za 500.00 € više u odnosu na 2023. godinu;
- Uređenje ambijenta za bavljenje rekreativnim penjanjem i trčanjem – rashodi za ovu aktivnost planirani su u iznosu od 1,000.00 € u istom nivou kao i u programu prethodne godine;
- Izrada novih promotivnih materijala – planirana su sredstva u iznosu od 2,000.00 €, što je isti iznos ove budžetske stavke kao i tokom 2023. godine;
- Kreiranje video sadržaja – za 2024. godinu planirana su sredstva u iznosu od 1,000.00 €, u istoj vrijednosti kao i tokom prethodne godine;
- Opremanje novog info centra - planirana su sredstva u iznosu od 5,000.00 €;
- Marketinško promotivne kampanje – za 2024. godinu planirana su sredstva u iznosu od 800.00 €. Veliki dio promotivnih aktivnosti tokom 2024. godine biće realizovan kroz aktivnost 5.16 gdje je alociran najveći dio sredstava.
- Biciklistička trka "Osmica" – sprovodi se u saradnji sa TO Plav, i ove godine planirana su sredstva u istom iznosu kao prethodne - 1,000.00 €;
- MTB biciklistička trka – za ovu aktivnost planirana su sredstva u iznosu od 1,000.00 €, što je isti iznos kao i u programu iz 2023. godine;
- Atletska rekreativna trka „Plav – Gusinje“ – u ovoj stavci sredstva iznose 1,000.00 €, što je isti nivo kao i u programu 2023. godine;
- Manifestacija "Zima na Prokletijama" – za 2024. godinu planirana sredstva iznose 1,000.00 €, što je isti iznos kao i prošle godine. Dio troškova na projektu snosiće partneri TO Gusinje;
- Akcije čišćenja – sredstva za akcije čišćenja umanjena su za 79% u odnosu na 2022. godinu uslijed uspostavljanja efikasnijeg modela koordinisanja akcijama čišćenja sa lokalnom samoupravom koja snosi većinu materijalnih troškova – i za 2024. godinu iznose 100.00 € što predstavlja isti iznos kao i u programu za 2023. godinu.
- Opremanje suvenirima i opremom za komercijalnu upotrebu – planirana sredstva su u iznosu od 2,000.00 €, što je u istom nivou kao i tokom 2023. godine;

 Organizovanje posjeta studijskih grupa i pojedinaca od značaja za razvoj turizma – planirani rashodi iznose 1,500.00 €, u istoj vrijednosti kao i prethodne godine.

 Podrška tradicionalnim kulturnim manifestacijama – kao i tokom 2023. godine planirana su sredstva u iznosu od 1,000.00 €;

 Sajam domaćih proizvoda i tradicionalne hrane „Dobro. Bolje. Domaće“ – za ovu aktivnost planirana su sredstva u iznosu od 1,000.00 € što je isto kao i prethodne godine;

 Skyrunning Prokletije 2024 – sredstva za ovu stavku planirana su u iznosu od 20,000.00 € što je najznačajnija stavka petog segmenta budžeta, i u istoj je vrijednosti kao prošle godine. Skyrunning Prokletije je najznačajnija aktivnost koju je Turistička organizacija Gusinje imala priliku da organizuje;

 Prokletije Triatlon – planirana su sredstva u iznosu od 20,000.00 € što je više za 16,000.00 € u odnosu na 2023. godinu.

 Projekti valorizacije kulturne baštine – planirana su u iznosu od 1,000.00 €, što je niže za 500,00 € u odnosu na plan iz 2023. godine.

 Projekti za poboljšanje uslova boravka turista i podizanje nivoa kvaliteta turističke ponude planirana su u iznosu od 1,000.00 €, što je umanjenje za 500,00€ u odnosu na 2023. godinu.

 Dječiji kamp – tokom 2023. godine za ovu aktivnost biće opredijeljeno 500.00 € što je ista vrijednost kao i u programu prethodne godine. Značajano smanjenje troškova uslijeđuje zahvaljujući novim sponzorima koji će podnijeti dio troškova organizacije ovog događaja;

 Gusinje polumaraton – sredstva za ovu aktivnost su predviđena u iznosu od 3,500.00 €, ovo je aktivnost koja će se po prvi put organizovati ove godine.
 „The last one standing – najizdržljiviji ostaje“ – rashodi za ovu aktivnost su predviđeni u iznosu od 3,500.00 €. Takođe, ova aktivnost će biti organizovana po prvi put ove godine.
 Climbing festival – planirana su sredstva u iznosu od 2,000.00 €.
 Gusinje film festival – za ovu aktivnost rashodi su predviđeni u iznosu od 1,500.00 €.
 Trka konja – TO Gusinje će biti partner u organizaciji ovog događaja, tako da je 1,000.00 € predviđena cifra za učešće u organizovanju ove aktivnosti.

5. Ostali izdaci – odnose se na rashode za predfinansiranje eventualnih projekata za koje je Turistička organizacija već aplicirala ili za koje je planirano apliciranje tokom 2024.godine , kao i nepredviđenih aktivnosti koje mogu nastati iz redovnog funkcionisanja.